

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG, HIỆU QUẢ CÔNG TÁC TƯ TƯỞNG CỦA TỔ CHỨC ĐẢNG VÙNG ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ Ở QUẢNG BÌNH TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

TS. TRẦN HỮU THÂN

Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Quảng Bình

Công tác tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam là một bộ phận cấu thành rất quan trọng trong hoạt động lãnh đạo của Đảng, là hoạt động truyền bá, bổ sung và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước nhằm xây dựng thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cộng sản, giá trị đạo đức đúng đắn, cổ vũ, động viên cán bộ, đảng viên và Nhân dân hành động chủ động, tích cực, sáng tạo vì lý tưởng, mục tiêu xã hội chủ nghĩa; đấu tranh chống lại những luận điệu sai trái phản động, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, giữ gìn và phát huy bản sắc dân tộc. Vì vậy, trong bất cứ giai đoạn cách mạng nào, công tác tư tưởng luôn giữ vị trí quan trọng hàng đầu, đi trước, nhằm biến nhận thức thành hành động cách mạng, phục vụ công tác lãnh đạo của Đảng.

Quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng về vai trò, vị trí và tầm quan trọng của công tác tư tưởng, các cấp ủy đảng, tổ chức đảng trong toàn tỉnh Quảng Bình đã thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo việc đổi mới toàn diện công tác tư tưởng của cả hệ thống chính trị, trong đó có công tác tư tưởng của tổ chức đảng vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tỉnh Quảng Bình hiện có 15 tổ

chức cơ sở đảng vùng đồng bào dân tộc thiểu số với 137 chi bộ trực thuộc và 4.305 đảng viên (trong đó có 1.072 đảng viên là người dân tộc thiểu số). Đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh hiện có 6.326 hộ, 24.472 người (chiếm 2,2% dân số toàn tỉnh). Có 2 dân tộc thiểu số có số dân đông nhất là: Dân tộc Bru - Vân Kiều có 4.543 hộ, 19.209 người, gồm các tộc người: Vân Kiều, Khùa, Ma Coong, Tòì. Dân tộc Chứt có 1.717 hộ, 7.064 người, gồm các tộc người: Sán, Rục, A Rem, Mày, Mã Liềng.

Trong thời gian qua, công tác tư tưởng của tổ chức đảng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số của tỉnh đạt nhiều kết quả tích cực, nhận thức của cán bộ, đảng viên và đồng bào dân tộc thiểu số về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác tư tưởng được nâng cao. Qua số liệu điều tra xã hội học cho thấy: Có 79,5% cán bộ, công chức cấp xã “nhận thức rõ” về vai trò, vị trí công tác tư tưởng trong giai đoạn hiện nay; 72,5% cán bộ, giáo viên và đồng bào dân tộc thiểu số cho rằng công tác tư tưởng “đóng góp quan trọng” trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước¹. Nội dung, phương thức và hình thức thực hiện công tác tư tưởng có nhiều cải tiến, đổi mới, vừa tuân thủ nghiêm, đầy đủ sự chỉ đạo của cấp ủy cấp trên, vừa cụ thể, sáng tạo, phù hợp với thực tiễn, điều kiện địa phương và trình độ dân trí, sự hiểu biết của cán

¹Điều tra xã hội học về công tác tư tưởng của tổ chức đảng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số với 1.000 phiếu gồm: Cán bộ lãnh đạo các huyện, các tổ chức đảng vùng đồng bào dân tộc thiểu số, cán bộ, công chức, viên chức cấp xã, bộ đội biên phòng, giáo viên, y tế... đang sinh sống và công tác ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số của tỉnh.

bộ, đảng viên và đồng bào dân tộc thiểu số. Chú trọng lòng ghép công tác tư tưởng, tuyên truyền, giáo dục chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước với tuyên truyền, vận động đổi mới tư duy kinh tế, phổ biến khoa học kỹ thuật, hướng dẫn cách làm ăn, xóa đói giảm nghèo, thay đổi tập quán sản xuất, xóa bỏ các hủ tục lạc hậu... Từng bước phát huy mạnh mẽ sức mạnh của tất cả các lực lượng, “binh chủng” làm công tác tư tưởng với phương châm toàn Đảng, toàn quân, toàn dân làm công tác tư tưởng, hướng mạnh về cơ sở, các cấp ủy đã huy động tất cả các tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên, chính quyền và hệ thống chính trị cơ sở; lực lượng báo cáo viên cấp ủy, bộ đội biên phòng, công an, quân sự, đội ngũ thầy cô giáo, nhân viên y tế, già làng, trưởng bản, người có uy tín... tham gia làm công tác tư tưởng.

Chính sự cải tiến, đổi mới nội dung và sự đa dạng hóa về phương pháp, hình thức đã làm cho công tác tư tưởng vùng đồng bào dân tộc thiểu số trong tỉnh Quảng Bình sinh động, cụ thể, thiết thực và hiệu quả, góp phần nâng cao nhận thức và sự hiểu biết của cán bộ, đảng viên và đồng bào dân tộc thiểu số về chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững quốc phòng - an ninh, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác tư tưởng vùng đồng bào dân tộc thiểu số trong tỉnh vẫn còn một số hạn chế, khó khăn, vướng mắc, như: Nhận thức của một số cấp ủy đảng, người đứng đầu và một bộ phận khá lớn cán bộ, đảng viên vùng đồng bào dân tộc thiểu số về công tác tư tưởng, công tác tuyên giáo của

Cán bộ Đoàn Biên phòng CKQT Cha Lo tuyên truyền bầu cử cho đồng bào dân tộc thiểu số

Ảnh: **baoquangbinh.vn**

Đảng chưa sâu sắc... Việc tổ chức học tập, quán triệt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước chưa kịp thời, đầy đủ; chủ yếu là phổ biến, thông tin một chiều, chưa dùng thời gian cần thiết để thảo luận, hiến kế thực hiện; hình thức khô cứng, thiếu hướng dẫn nên một bộ phận khá lớn cán bộ, đảng viên và đồng bào dân tộc thiểu số ít quan tâm, ngại học tập nghị quyết. Nhiều cơ sở đảng thiếu quan tâm xây dựng chương trình hành động, kế hoạch thực hiện nghị quyết hoặc nếu có thì còn hình thức, thiếu kiểm tra, đánh giá kết quả, hiệu quả thực hiện. Công tác nắm bắt và định hướng tư tưởng, dư luận xã hội trong cán bộ, đảng viên và đồng bào dân tộc thiểu số còn yếu, chưa đi vào nền nếp, thực chất, còn thụ động và thiếu nhạy bén. Sự phối hợp, kết hợp trong công tác tư tưởng, công tác vận động quần chúng của cấp ủy đảng, chính quyền, hệ thống chính trị ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số có nơi, có lúc chưa chặt chẽ, đồng bộ, còn tình trạng “mạnh ai, nấy làm”...

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác tư tưởng của tổ chức đảng vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Quảng Bình đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn mới, cần tập trung thực hiện một số giải pháp trọng tâm sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, nhất là người đứng đầu của tổ chức đảng đối với công tác tư tưởng vùng đồng bào dân tộc thiểu số ở Quảng Bình

Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, nhất là người đứng đầu của tổ chức đảng từ cấp huyện đến cơ sở ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số về vị trí, vai trò và tầm quan trọng của công tác tư tưởng, xem đây là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, thường xuyên và cấp bách. Bí thư cấp ủy, thủ trưởng các cơ quan, đơn vị trên địa bàn xã có đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống phải chủ động xây dựng và tổ chức thực hiện hiệu quả kế hoạch, chương trình lãnh đạo, chỉ đạo công tác tư tưởng; chủ động nắm bắt, đánh giá, dự báo diễn biến tư tưởng của địa phương, cơ sở để có giải pháp giải quyết kịp thời; xây dựng và thực hiện cơ chế tiếp xúc, đối thoại, lắng nghe, gần dân, sát dân, quan tâm tìm hiểu, nắm bắt và giải quyết kịp thời, hiệu quả những tâm tư, tình cảm, băn khoăn, lo lắng chính đáng của người dân, trong đó chú ý quan tâm, giải quyết những vấn đề tư tưởng, bức xúc của đồng bào; xây dựng cơ chế phối hợp giữa cơ quan quản lý nhà nước và cơ quan chuyên trách làm công tác tư tưởng vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Thứ hai, đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền theo hướng ngắn gọn, dễ nhớ, dễ vận dụng, phù hợp với từng đối tượng vùng đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Quảng Bình

Điểm xuất phát về trình độ dân trí và nhận thức xã hội của đồng bào dân tộc thiểu số phần lớn còn hạn chế, chưa đồng đều. Vì vậy, nội dung tuyên truyền phải gần gũi, thiết thực, ngắn gọn, súc tích, dễ nhớ, dễ hiểu, dễ vận dụng, có liên quan mật thiết với đời sống của đồng bào dân tộc thiểu số. Cần kết hợp, sáng tạo linh hoạt, phù hợp và hiệu quả các hình thức tuyên truyền như: tuyên truyền miệng, thông qua phương tiện truyền thanh, truyền hình, sử dụng máy chiếu projector để trình chiếu các hình ảnh thực tế, các đoạn video clip chân thực hoặc các sơ đồ tóm tắt, dễ hiểu nhằm thu hút sự chú ý, gây ấn tượng mạnh với người

nghe và đặc biệt giúp đồng bào dân tộc thiểu số có thể nắm bắt và vận dụng dễ dàng vào thực tiễn cuộc sống. Mặt khác, với tỷ lệ hộ nghèo, hộ cận nghèo của đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn tỉnh Quảng Bình hiện nay còn cao (chiếm hơn 69,52% dân số), vì vậy, công tác tư tưởng vùng đồng bào dân tộc thiểu số không chỉ dừng lại ở việc giới thiệu, tuyên truyền đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật cho đồng bào mà còn gắn liền với việc giúp đỡ, hỗ trợ giải quyết các vấn đề liên quan đến chế độ chính sách, tạo công ăn việc làm, tăng thu nhập, cải thiện cuộc sống vật chất và tinh thần cho đồng bào.

Thứ ba, tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo trong đấu tranh chống các quan điểm, thông tin thù địch, xuyên tạc, sai trái vùng đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Quảng Bình

Do địa bàn chiến lược quan trọng của vùng đồng bào dân tộc thiểu số, vùng biên giới, lợi dụng trình độ dân trí còn thấp, sự khó khăn trong cuộc sống của đồng bào dân tộc thiểu số, các thế lực thù địch đã, đang và sẽ tiếp tục lợi dụng vấn đề dân tộc để chống phá Đảng, chế độ với những âm mưu, thủ đoạn vô cùng tinh vi, nguy hiểm, vừa công khai, vừa bí mật, nhằm gây mất ổn định đời sống kinh tế - xã hội, chia rẽ, phá hoại khối đại đoàn kết dân tộc. Vì vậy, cần tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo và phối hợp với các cơ quan trong hệ thống chính trị cơ sở, Mặt trận, đoàn thể, già làng, trưởng bản, người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số, đặc biệt là lực lượng bộ đội biên phòng, công an, quân sự, thầy cô giáo, nhân viên y tế đang công tác tại địa bàn để đấu tranh chống các quan điểm, thông tin thù địch, xuyên tạc, sai trái vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Thứ tư, thực hiện đồng bộ các giải pháp phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh, cải thiện và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của Nhân dân vùng đồng bào dân tộc thiểu số ở tỉnh Quảng Bình

Việc thực hiện đồng bộ các giải pháp phát triển kinh tế - xã hội ở các vùng, địa phương có đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống có ý nghĩa

quyết định đối với việc nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người dân, góp phần thu hẹp khoảng cách về đời sống giữa thành thị và nông thôn, đồng bằng và miền núi trong tỉnh. Để thực hiện yêu cầu này, cần tập trung mọi nguồn lực đầu tư phát triển mạnh kinh tế hàng hóa, chú trọng phát triển kinh tế tập thể, hợp tác xã, kinh tế tư nhân, gắn sản xuất với chế biến, kết nối thị trường, tạo chuỗi giá trị, gia tăng giá trị nhằm phát huy tiềm năng, lợi thế và phù hợp với đặc thù của các địa phương vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Phát triển nông nghiệp theo hướng phát triển bền vững, tập trung hình thành các vùng chuyên canh tập trung với quy mô hợp lý, phù hợp với điều kiện thổ nhưỡng, khí hậu và sử dụng lao động tại chỗ. Chú trọng phát triển lâm nghiệp bền vững gắn với bảo vệ rừng và nâng cao thu nhập cho người dân; hoàn thành giao đất sản xuất, giao rừng cho các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình theo quy hoạch được phê duyệt. Nghiên cứu cơ chế, chính sách ưu đãi để huy động sự tham gia của các ngân hàng thương mại, tổ chức tài chính trong việc triển khai các gói tín dụng, bảo hiểm vốn đầu tư, hỗ trợ sản xuất đối với đồng bào dân tộc thiểu số; khuyến khích, thu hút và hỗ trợ các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp đầu tư phát triển kinh tế vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Thứ năm, tập trung xây dựng, củng cố và nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, kỹ năng cho cán bộ làm công tác tư tưởng vùng đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Quảng Bình

Đội ngũ cán bộ nói chung và cán bộ làm công tác tư tưởng có vai trò đặc biệt quan trọng trong công tác xây dựng Đảng. Đây là lực lượng trực tiếp tuyên truyền, phổ biến, quán triệt, giáo dục các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đến cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân. Mặc dù, trong thời gian qua, đội ngũ cán bộ làm công tác tư tưởng vùng đồng bào dân tộc thiểu số của tỉnh đã được quan tâm, kiện toàn, tạo điều kiện để tham gia các lớp bồi dưỡng, tập huấn, nâng cao kiến thức chuyên môn,

ng nghiệp vụ, tuy nhiên trên thực tế đội ngũ này vẫn còn thiếu về số lượng, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, lý luận chính trị, năng lực vận dụng, xử lý tình huống còn nhiều hạn chế.

Vì vậy, các cấp ủy đảng cần quan tâm chỉ đạo xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác tư tưởng của các tổ chức đảng vùng đồng bào dân tộc thiểu số, nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ thực tiễn đặt ra. Thường xuyên tổ chức đào tạo, bồi dưỡng để nâng cao kiến thức, kỹ năng, trình độ đội ngũ cán bộ làm công tác tư tưởng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Nâng cao chất lượng, hiệu quả các chương trình đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cả về nội dung, phương pháp lẫn hình thức phù hợp với trình độ và khả năng của đội ngũ cán bộ làm công tác tư tưởng vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Về các nội dung, chương trình đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cần có những kiến thức mới, cập nhật tình hình thực tiễn của địa phương, đáp ứng yêu cầu của giai đoạn mới. Tài liệu tập huấn, bồi dưỡng cần được biên soạn riêng với nội dung ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ áp dụng vào thực tiễn, sát với tình hình của địa phương.

Thứ sáu, tập trung đầu tư, hiện đại hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác tư tưởng, công tác tuyên truyền, cổ động

Cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác tư tưởng, công tác tuyên giáo, tuyên truyền, cổ động trực quan góp phần quan trọng trong nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác của tổ chức đảng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Hiện nay, cơ sở vật chất, trang thiết bị chuyên dùng còn thiếu, lạc hậu, hư hỏng... vì vậy, cần dành kinh phí đầu tư cho hệ thống tuyên truyền, cổ động trực quan, nhất là đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị cần thiết cho việc triển khai các hệ thống truyền thanh, thông tin đại chúng và hoạt động tuyên truyền, cổ động trực quan ở cơ sở; tập trung ưu tiên cho các thôn, bản ở vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới... để đồng bào dân tộc thiểu số nắm bắt kịp thời và đầy đủ những chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước ■